

Pracovní verze - návrh

KOMPLEXNÍ CÍRKEVNÍ STRATEGIE A INVESTICE

Příspěvek církví do přípravy, plánování a realizace kohezní politiky
na období 2028 – 2034 v České republice

Zpracovala: ČBK ve spolupráci s ERC

verze srpen 2026

Obsah

Východiska aneb stručně o církvi	2
Ambice církve směrem k novému programové období EU 2028–2034 v České republice.....	3
1. Správné zacílení a strategický soulad – Komplexní církevní strategie	3
2. Promyšlené velké projekty a investice – Komplexní církevní investice (KCI)	3
3. Začlenění KSC a KCI do Regionálních partnerských plánů a sladění s územními partnery	5
Stručná struktura KCI.....	7

Východiska aneb stručně o církvi

Církev jako celostátní územní síť institucí, je dlouhodobým a stabilním poskytovatelem veřejně prospěšných služeb – sociálních, zdravotních, vzdělávacích, kulturních i komunitních.

Církev a náboženské společnosti představují jednu z největších institucionálních sítí občanské společnosti v České republice. Jen katolická církev disponuje sítí více jak 2 000 farností, téměř 300 charitních organizací, více jak 100 škol a školských zařízení, pěti nemocnicemi a řadou dalších sociálních, zdravotních, vzdělávacích a komunitních institucí. V rámci církví sdružených v Ekumenické radě církví funguje rozsáhlá struktura církevních společenství. I tyto církevní poskytovatelé zajišťují stovky registrovaných sociálních a zdravotních služeb a zřizují téměř 50 církevních škol a školských zařízení.

Katolická církev společně s ostatními členskými církvemi ERC v ČR a **představují unikátní infrastrukturu** v České republice.

Struktura církevních organizací je velmi pestrá a různorodá, čítá církevní sbory, obce, farnosti, školy, řeholní řády a kongregace, nemocnice, kláštery, charity, diakonie, hospice, domovy pro seniory, centra pro rodinu, střediska mládeže, komunitní centra, církevní lesy a obory, nadační fondy a další účelová zařízení církví.

Dlouhodobá přítomnost umožňuje církvi identifikovat potřeby území dříve a přesněji než řadě jiných institucí. Působí přímo v terénu, v území, zná **specifika jednotlivých regionů, obcí i menších komunit** a dlouhodobě v nich působí bez ohledu na volební období.

Církev, respektive církevní organizace, byly v předchozích a jsou i ve stávajícím období nositelem **stovek individuálních projektů**, jež v součtu představují za sedmileté programové období řády vyšších miliard korun investovaných do investičních i neinvestičních projektů.

Níže rozvíjený koncept je připraven po dohodě a ve spolupráci České biskupské konference, Ekumenické rady církví. Nositelem a koordinátorem je Česká biskupská konference.

Ambice církve směrem k novému programové období EU 2028–2034 v České republice

Naším cílem je být spolehlivým partnerem při přípravě a realizaci Národního a regionálního partnerského plánu (NRPP) v novém programovém období EU 2028–2034. Přispět k soudržnosti v českých, moravských i slezských regionech kvalitní strategickou úvahou v souladu s posláním církve, zaměřením se na důležité a potřebné priority v souladu s kraji a územními partnery a přípravou a realizací kvalitních projektů s významným pozitivním dopadem na kvalitu života občanů.

Opíráme se přitom o návrh nařízení Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a venkov, rybolov a námořní záležitosti, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 a kterým se mění nařízení (EU) 2023/955 a nařízení (EU, Euratom) 2024/2509, článek 74 Územní a místní iniciativy spolupráce, konkrétně bod (h) podporovat jiné formy spolupráce přispívající k dosažení specifických cílů.

Ambici chceme naplnit těmito postupnými kroky:

- 1) Zajistit správné zacílení a strategický soulad – zpracovat Komplexní církevní strategie (KCS)
- 2) Iniciovat a připravit Komplexní církevní investice (KCI)
- 3) Začlenit KCS a KCI do Regionálních partnerských plánů a sladit se územními partnery
- 4) Následně realizovat KCI, resp. projekty v rámci KCI

1. Správné zacílení a strategický soulad – Komplexní církevní strategie

Prvním krokem na úrovni církve bude zpracování tzv. **Komplexní církevní strategie (KCS)**, které budou definovat **potřeby, prioritní oblasti a cíle církví na úrovni ČR a v rámci jednotlivých diecézí.**

Důraz bude kladen na identifikaci specifických potřeb a priorit jednotlivých diecézí, zmapování silných, slabých stránek institucionální kapacity každé z diecézí, stanoven bude proces zmapování absorpční kapacity a priorit v souladu s potřebami daného regionu. Navržena bude intervenční logika.

Součástí tvorby strategie bude i identifikace klíčových investic a reforem. Strategie bude také obsahovat nároky na finanční prostředky pro realizaci, indikátory a plnění výkonnostního rámce.

Nezbytné bude rovněž posouzení a zajištění strategického souladu s relevantními nadřazenými strategiemi – primárně se strategií rozvoje daného kraje, případně metropole či aglomerace, s příslušnými národními a evropskými strategiemi. Zvláštní pozornost bude věnována souladu s prioritami danými návrhy evropských nařízení, například o Národním a regionálním partnerském fondu a doporučením Evropského semestru.

2. Promyšlené velké projekty a investice – Komplexní církevní investice (KCI)

Ve druhém kroku budou rozpracovány tzv. Komplexní církevní investice napříč ČR. Komplexní církevní investice (KCI) je způsob promítnutí církevních potřeb a priorit pro období 28+ na základě komplexní církevní strategie (KCS). V rámci strategie KCI nebudou obsaženy všechny oblasti, ale jen prioritní potřeby a strategické oblasti pro církev. **Církev chce prostřednictvím KCI přispět vyváženému, udržitelnému a inkluzivnímu rozvoji, k naplnění cílů v území, v regionech – pomoc s naplněním indikátorů a reforem.** V rámci KCI má církev ambici smysluplně integrovat projekty, které se vzájemně doplňují a podporují, společně vytvářejí synergii, vyšší přidanou hodnotu. Jelikož všechny

projekty nemá smysl integrovat, i nadále budou připravovány a bude následně žádáno o financování individuálních projektů, ať už v regionální komponentě či v národních tematických komponentách.

Očekáváme, že KCI pro bude/může obsahovat tyto typy intervencí:

<u>Strategické projekty:</u> <i>Jde o významné (rozsahem, komplexností, zapojením více partnerů) a integrované (napříč sektory/tématy) projekty církve.</i> <i>Příklad:</i> Rekonstrukce bývalého kláštera Milosrdných bratří v Prostějově za účelem zbudování sociálně zdravotního zařízení pro pomoc lidem s roztroušenou sklerózou <i>Nositel a partneři:</i> <i>Církevní organizace, případně finanční a nefinanční partneři projektu</i>	<u>Strategické projekty včetně doprovodných projektů</u> <i>Jde o komplexnější pojetí, kdy kromě strategického projektu se cílí také na související projekty, které synergicky rozvíjejí a podporují realizaci strategického projektu a využívají jeho realizace k co největšímu užítku v území.</i> <i>Příklad:</i> Rekonstrukce bývalého kláštera Milosrdných bratří v Prostějově za účelem zbudování sociálně zdravotního zařízení pro pomoc lidem s roztroušenou sklerózou Doplnění v podobě nového studijního zaměření na Střední zdravotnické škole v Prostějově, nového oboru na Lékařské fakultě UPOL, úpravy veřejného prostoru v okolí kláštera městem Prostějov či příprava inovačního voucherů pro inovace kompenzačních pomůcek ve spolupráci s Inovačním centrem Olomouckého kraje <i>Nositel a partneři:</i> <i>Církevní organizace, případně finanční a nefinanční partneři strategického projektu + nositelé dalších souvisejících projektů</i>
<u>Síťové projekty:</u> <i>Jde o typově opakující se intervence v rámci jednoho sektoru/tématu (balíčku témat) pro větší spektrum území.</i> <i>Příklad:</i> Vraťme život na fary - identifikace far napříč biskupstvími v ČR, kde se odehrají komplexní projekty; rekonstrukce budov, které propojí stavební a technologická opatření, a poskytování služeb vč. vzdělávání, podpora komunity, poskytování sociálních a poradenských služeb, příp. částečně zázemí pro sociální bydlení. <i>Nositel a partneři:</i> <i>Církevní organizace, jednotlivé subjekty participující coby finanční partneři</i>	<u>Společné projekty církevních subjektů.</u> <i>Jde o projekty, v rámci kterých se může na úrovni žádosti sdružovat více církevních subjektů k získání podpory a úspory administrativních nákladů (typicky diecéze podává ze sebe a řadu dalších farností, které zřizuje).</i> <i>Příklad:</i> Úspornější církevní objekty - projekty na realizaci energetických úspor, zavádění energetického managementu v církevních budovách na území diecéze vč. chytrého měření. <i>Nositel a partneři:</i> <i>Církevní organizace, která je zastřešujícím příjemcem</i>

Přípravou KCS a KCI vznikne promyšlené ucelené řešení, které bude možné zasadit do mozaiky jednotlivých nástrojů a projektů, které na území krajů zajistí plnění cílů, milníků i reform. Bude definovaná finanční potřeba, alokace pro realizaci v území daného kraje.

3. Začlenění KSC a KCI do Regionálních partnerských plánů a sladění s územními partnery

Díky iniciativě krajů a územních partnerů, vznikne v každém kraji **Regionální partnerský plán (RPP)**, který určí způsob uplatnění územní dimenze v daném kraji již ve fázi programování pro nadcházející programové období.

Tento plán předpokládá, že s respektem ke prioritám státu budou **dohodnuty priority s městy (SMOČR), venkovem (SMSČR, SPOV, NSMAS) a ostatními důležitými partnery v území** (církve, podnikatelé apod.).

Komplexní církevní strategie, respektive **Komplexní církevní investice by se měla stát součástí té krajské, resp. Regionálního partnerského plánu**. Proto budou KCI členěny nejen podle diecézí, ale také podle krajů, a předpokládáme, že budou projednávány a schvalovány příslušnou RSK daného kraje.

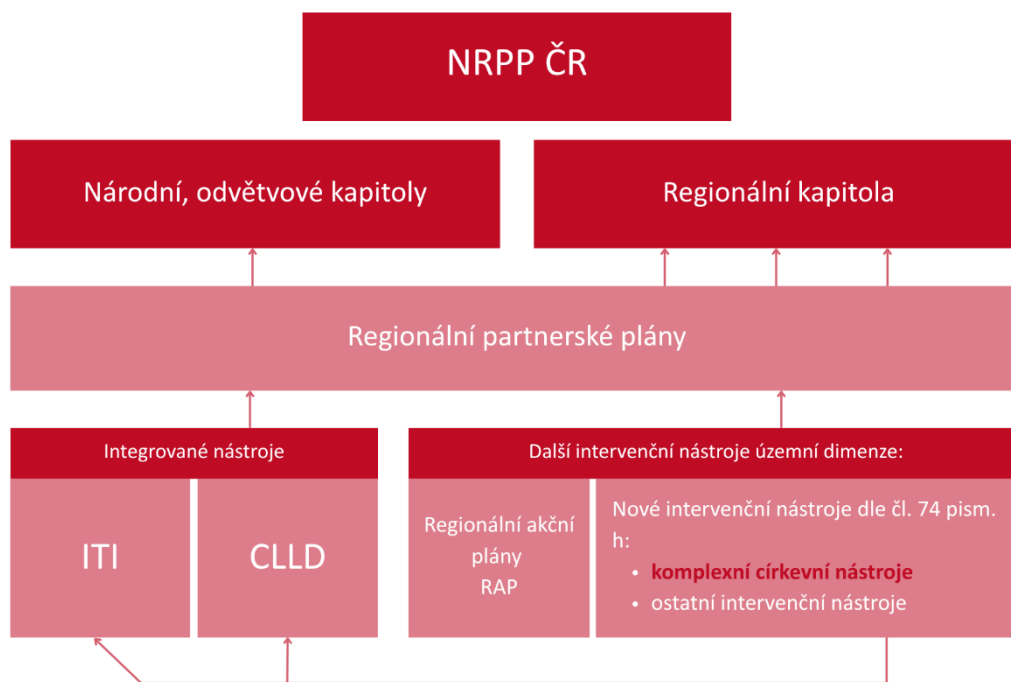
V případě, že se daná intervence definovaná v KCI bude nacházet **na území ITI**, je možné a žádoucí, aby se tato propsala **přímo ve strategii metropolitní oblasti či aglomerace**.

Ambicí církve je zajistit pro realizaci KCI **vyčlenění alokace** přímo v jednotlivých RPP, resp. ITI, pokud bude jejich součástí.

- Předpokládá se vyčlenění alokace pro **strategické projekty** a pokud bude součástí KCI také strategický projekt, tak se může realizovat v rámci této alokace,
- Specifickým případem budou **strategické projekty včetně doprovodných projektů**. Na tyto typy vzájemně navazujících a podporujících se projektů by měla cílit specifická výzva, jejíž rámec umožní jednotlivým nositelům podat žádost o financování tak, aby ve výsledku mohly podporu získat všechny doprovodné projekty.
- **Síťové a společné projekty** budou cílit buď do specifických výzev vyhlášených právě na KCI, nebo budou aplikovat v tematických výzvách, v nichž by mělo být umožněno, aby takovýto typ projektů byl podáván a ideálně byl také za integrovaný přístup bonifikován v hodnocení.

Církev neusiluje o roli zprostředkujícího subjektu jako např. ITI. Jedná se o programový rámec, který bude zapojen ve fázi programování. Církev (ČBK) nemá ambici být implementační subjekt ani postihnout strategiemi všechny priority, ale řeší de facto jen vybrané priority a v řadě případů již jen konkrétní typ projektů.

Schematicky takto: návrh k úpravě dle dalšího zpřesňování nastavení

Církev nepřichází pouze se seznamem projektů. Přichází se strukturou, která propojuje potřeby v území, absorpční kapacitu, investiční záměry a měřitelné příspěvky k cílům NRPP/RPP.

KCS je strategický a analytický rámec. KCI je programový a investiční rámec pro vybrané priority, projekty a balíčky intervencí.

Stručná struktura KCI

- 8 diecézí = 1 komplexní církevní strategie (analýzy, priority) na úrovni ČR; bude definovat také finanční nároky, indikátory naplňující cíle NRPP a časový plán.
- 8 opravdu stručných strategických rámců pro každou diecézi (komplexních církevních investic), zvýrazňující specifické potřeby a priority dané diecéze (v souladu prioritami kraje a dalších partnerů, kde působí).
- KCI umožňuje efektivní využití finančních nástrojů a funguje jako zastřešující rámec, který spojuje individuální, síťové a strategické projekty.
- Součástí KCI budou definované návrhy vč. konkrétních intervencí a projektů i pro jednotlivé území RSK (tj. x 14).
- 8 / 14 „malých KCI“ = seskupení intervencí / projektů do logiky strategických, strategických +, síťových a společných projektů s významným dopadem na úrovni diecézí, s identifikací, kde je potřeba začlenit do územní komponenty, případně Regionálních partnerských plánů krajů (RPP).
- Strategie a KCI budou schopné efektivně reagovat na vyhodnocování dopadu na plnění globálních cílů ČR a EU v NRPP (výkonnostní rámec).
- Návrhová část KCI bude rozdělena na regionální části, které bude schvalovat příslušná RSK daného kraje.
- Řízení KCI ve smyslu implementace (vč. schvalování výzev, hodnocení projektů apod.) v kompetenci příslušného řídicího orgánu.
- Administrace KCI v kompetenci ČBK a jednotlivých diecézí.

